

flaaet til paa den Maade, hvorpaa de Folk, der gennemførte den almindelige Valgret, troede, at det vilde ske? Jeg tror ikke, at nogen Mand kan bestride den Anskuelse, at den almindelige Valgret ikke har virket just paa den Maade, som de Mænd, der havde den væsentligste Andel i, at den blev givet, den Gang troede. Jeg taler slet ikke om, hvorvidt det er heldigt eller ikke, at den har udviklet sig, som den har, men jeg siger blot, at den ikke har udviklet sig saaledes, som de Mænd troede det, der i sin Tid vare med til at give den. Naar de ærede Medlemmer, der tale navnlig for Flertallets Forslag, tro, at den foreliggende Lov, hvis den kommer til Gylldighed, ikke vil faae nogen væsentlig Indflydelse paa Kommuneraadene's Sammensætning og ikke vil bringe Indflydelsen i Kommunen over paa andre Hænder, nemlig i den egentlige Arbejdsklassens Hænder, saa tror jeg, at de gjøre sig skyldige netop i den samme Feilregning, som de Mænd gjorde sig skyldige i, der havde den væsentligste Indflydelse paa Valgloven i 1848 og 49. Det er et Spørgsmaal, om det er hensigtsmæssigt og ønskeligt at bringe al kommunal Indflydelse her i Landet fra de Hænder, hvor den nu befinder sig, over i den egentlige Arbejdsklassens Hænder, thi dette vil ganske sikkert blive Resultatet af den foreliggende Lov. Det kan ikke siges om den nuværende Tilstand, at den medfører en aristokratisk Sammensætning af Kommuneraadene paa Landet. Den nuværende Tilstand paa Landet deler de Interesser, hvorom der er Tale, ligelig og retfærdig imellem, og det er ikke muligt efter den Maade, hvorpaa Sogneraadene nu ere sammensatte, at Gaardmandsklassen skulde kunne øve nogen tyrannisk Indflydelse paa Husmandsklassen. Dertil er denne for talrigt repræsenteret og kan altså meget gjøre sig gjældende ved Valgene. Det er efter min Mening den væsentligste Fordel ved den nuværende Ordning, at de forskjellige Interesser paa lovlig og naturlig Maade kunne gjøre sig gjældende indenfor Kommunens Grændser, og det er netop denne Tilstand, som vilde blive ganske forandret, hvis Flertallets Forslag bliver til Lov. Spørgsmaalet er altså, om den arbejdende Befolkning

herefter skal være Alt i Kommunerne. Hvorvidt det vil være heldigt, at dette bliver Tilfældet, derom skal jeg ikke videre udtale mig, idet jeg tror, at de Erfaringer, som man fra andre Sider har gjort om, hvorledes Forholdene udvikle sig, naar den egentlige Arbejdsbefolkning bliver eneraadende i Kommunens Anliggender, tale tilstrækkelig for sig selv, saa at enhver Diskussion om dette Punkt er overflødig. Jeg tror, at Erfaringen stadfæster, at naar man lægger den Slags Myndighed i den arbejdende Klasse's Hænder, saa bliver den ikke til Fordel for denne Klasse, men kun til Fordel for enkelte Personer, som gjøre den til Redskab for egne Interesser, men naar Alt kommer til Alt, er der en Betragtning, som jeg tror, at Alle her turde være enige om, nemlig det Unskelige i ikke at forlade en god og sund Tilstand og i at forebygge og forhindre Strid, Splid og Rivninger. Man kan være uenig her i Salen om, fra hvem Forargelsen stammer, men, saa snart der er Spørgsmaal om Grundlovsstridigheder, har man fra alle Sider som med een Mund hørt beklageden Usamdrægtighed, der fandt Sted, den politiske Ufordragelighed, som havde delt Nationen i to Leire, og det Unskelige i at komme bort fra en saadan Tilstand. Nu befinde vi os paa et andet Gæbet, hvor der gjøres forgjæves Forsøg paa at sige, at der findes den Ufordragelighed og Usamdrægtighed, idet vor Erfaring taler tydelig nok for, at Forholdene ere gode, sunde og fornuftige, og saa vil man indføre en Tilstand, hvor man med Sikkerhed kan imødesee den Splid og Usamdrægtighed, som Alle ere enige om at finde forfæstelig! Thi det kan man dog sige sig selv, at naar man indretter en Kommunes Anliggender saaledes, at den Del af dens Medlemmer, som svare de $\frac{1}{10}$ i Stat, skulle se sig udelukkede fra al Indflydelse paa Kommunens Anliggender, saa ville disse Borgere ikke være fornøiede (Ufbrydelse af Rjær.). Det er ikke derom, der er Tale; jeg siger blot, at en Mængde Medborgere ville blive misfornøiede, og det en Klasse, som ikke saaledes skal forhaanes, at man siger om den, at det er ligegyldigt, enten den er misfornøiet eller ikke.

Formanden: Der er ikke nogen Klasse